

MCSE-hírek

Budapesti hírek

Néhány sorban szeretném tájékoztatni a tisztelt Olvasókat arról, hogy a Budapesti Csoport tagjai milyen akciókon vehettek részt a téli-tavaszi időszakban. Ezt az ideényt általában az amatőr csillagász közélet „uborkaszezonjának” szokták tartani, de erre sikerült alaposan rációfolnunk!

A tél egyik első megfigyelőakciója a Quadrantidák maximumához kapcsolódott. A maximum éjszakáján (január 3/4-én) hatan vonultunk fel a Svábhegyre, a 21-es busz végállomásánál levő kis rétre. A talajszinten $-8\text{ }^{\circ}\text{C}$ volt, de azért észleltünk egy órát. Egy kalandos dági észlelőhétvégét is végigfagyoskodtunk, és két kisbolygó-okkultáció alkalmából gyűltünk össze *Szalai Tamás*nál. A társaság összeszokottságának kimondottan jót tettek ezek az alkalmak!

A dági faház — közvetlenül bontás előtt, eredeti felállítási helyén (fotó: Lantos Zsolt)

Ismeretterjesztési fronton is tevékenykedtünk. *Nagy Zoltán Antal* és *Lantos Zsolt* Piliscsában tartott előadást, egy népesebb csapat pedig a rendőrségnek. Ugyanis a dági megfigyelőhétvégére utazó a társaság balesetet szenvedett, így kerültek kapcsolatba az érdeklődő rendőrökkel. Februárban több alkalommal tartottunk utcai távcsöves bemutatást — rengeteg érdeklődőnek tudtuk bemutatni a Holdat, a Marsot és egyéb égi látnivalókat.

A keddi MCSE-napok után több alkalommal is elmentünk pizzázni. Mindenféle dolgokról beszélgettünk ilyenkor, a csillagászatról, zenéről, terveket szőttünk a nyári programokról, a közelgő tavaszi építkezésről, stb. A *LaKora Bt.* és *Tasi Tibor* felajánlta a dági megfigyelőhelyünk számára egy használt cseh faházat, melynek felállítását a tavasz folyamán megkezdtük. 35 cm-es Dobsonunk is készültgetett, befejezése most már csak a főtükör megérkezésétől függ.

Jelenleg a *BuCsop*nak több mint 40 tagja van, de természetesen továbbra is nyitottak vagyunk minden budapesti és környékbeli MCSE-tag számára. Sok, a fővárostól távol lakó, de itt tanuló vagy dolgozó tagtársunk is van.

NAGY ZOLTÁN ANTAL

Az MCSE Vidéki Csoportok I. Országos Találkozója

Március 25-én (szombaton) került sor Simonfán, a Meteor Turistaházban (Kaposvártól kb. 10 km-re délre) az MCSE Vidéki Csoportok I. Országos Találkozására. Örvendetes módon a kissé hirtelen megszervezett találkozóon mindegyik MCSE helyi csoport képviseltette magát. A szervezést lebonyolító kaposváriak mellett megjelent a pécsi, paksi, zalaegerszegi, szegedi és a megalakulás előtt álló bolyi csoport vezetője és a tagság egy része. Összesen 22 fő vett részt az összejövetelen.

A délelőtt 10 óraker kezdődött program legelső pontjaként kölcsönösen bemutatkoztunk egymásnak. A Meteor szűkös terjedelme és a viszonylag kevés beszámoló miatt eléggé ismeretlen volt a többiek előtt a különböző tájegységekhez tartozó helyi csoportok munkája. Az alakulási sorrendben megtartott bemutatkozások hasznosnak bizonyultak, hiszen kiderült, a nagy távolságok ellenére teljesen hasonló problémákkal küzdünk. Az infrastruktúrát illetően a szegedi csoport helyzete a legjobb. A közös gondok egyből közelebb hozták a több ponton erősen eltérő nézeteket vallókat is. Sajnos leginkább az anyagi jellegű nehézségek megoldása hosszú távon nem megoldott, a helyi pénzforrások felkutatása mindenki számára fontos feladat.

A bemutatkozások után az MCSE-re és a Meteorra vonatkozó diszkusszió következett. Habár a rovatvezetők döntő többsége nem volt jelen, mégis nagyon gyorsan a különböző rovatok frekvenciájára és a bennük megjelenő anyag szubjektív szempontokon alapuló „osztályozására” került sor. A megjelentek egyetértettek abban, hogy egyes rovatok munkáját színvonalasabbá és/vagy közérthetőbbé kell tenni, és a rovatvezetők felé irányuló *demokratikus nyomásgyakorlást* fognak eszközölni.

Az itt-ott hevesebb érzelmeket is kiváltó, de összességében igen produktív megbeszélés után hangulatos munkaebéden vettünk részt a turistaház konyhájának jóvoltából. Ezt követően lazább keretek között folytattuk a vélemények egyeztetését. Végül a megjelent helyi csoportok vezetői megfogalmazták közös álláspontjukat, melyet az április 8-i Közgyűlésen ismertettek. Ebben a már meglevő központi juttatások további fenntartását kérték, illetve egyéb, néhány ezer forintot kitevő segítséget igényeltek az utazásokkal és a tagsággal való hatékonyabb kapcsolattartás érdekében. Mindezek mellett a Meteorra vonatkozó megjegyzések is konkrétan megfogalmazódtak. Az írásbeli állásfoglalást aláírták: Keszthelyi Sándor, Dalos Endre, Hevesi Zoltán, Csizmadia Szilárd, Kiss László és Kász László. Összességében igen eredményes találkozót tarthattunk a meleg tavaszi napsütésben fürdő Simonfán. A szervezésért Hevesi Zoltánnak kell köszönetet mondanunk.

KISS LÁSZLÓ

A találkozó szervezése valóban kissé hirtelen történt. Sajnos a résztvevők nem ismerték kellő mélységig az MCSE gazdálkodását. Az összefoglaló kapcsán két lényegtelennek tetsző, de jelentős kihatásokkal járó félreértést kell tisztázni: Az MCSE — bár vannak helyi csoportjai — nem egy piramis, melynek tetejéről „központi juttatásokkal” tartjuk életben az „alárendelt” részeket. Az utazásokkal kapcsolatos néhány ezer Ft valójában százezres nagyságrendű teher lenne. Ugyanakkor az utazási költségek a budapesti tagokat is sújtják, mivel a közgyűlések kivételével valamennyi országos rendezvényünket vidéken tartjuk.

Az egyesületet magunknak hoztuk létre, a magunk örömeire. Az egyesületi élet terheit is magunknak kell viselni, épp azért, hogy igazán örülhessünk eredményeinknek. Természetesen a helyi csoportok tevékenységét — anyagi helyzetünk függvényében — továbbra is támogatjuk.

Az MCSE Titkársága

Csillagfigyelés 1993-95

„Három fajta hazugság létezik: hazugság, átkos hazugság és statisztika” mondta Mark Twain sajátos stílusában. A statisztika pedig annál hamisabb, minél kevesebb adat áll rendelkezésre az elkészítéséhez. A mi esetünkben sincs ez máshogy, főleg, ha a kiküldött 8 ezer (!) észlelőlapból 133 érkezett vissza, és ebből lényegében 116 volt értékelhető. A tájékoztatóval kombinált észlelőlapokat tagjainkon kívül eljuttattuk az ország gimnáziumainak, több száz környezetvédelemmel (!) foglalkozó pedagógusnak — az eredmény ezért is igen lehangoló.

A csillagfigyelési akciónak több célja is volt; átfogó képet kapni a hazai láthatósági viszonyokról, kicsalogatni az embereket az ég alá — ahol remélhetőleg feledhetetlen élményben volt részük — és egyúttal felhívni a figyelmüket egy olyan alattomos folyamatra, amely már eddig is hatalmas károkat okozott természeti örökségünkben, a csillagos égbolt látványában. Ennek reményében küldtük ki az észlelőlapokat 1993/94-ben és az elmúlt télen is.

Az észlelők között kiugró a 15-17 évesek aránya — persze nem lehet az „öreg motorosok” részvételéről sem elfeledkezni. Magyarország nagyon sok városából és falvából érkeztek visszajelzések, viszonylag elszórva. A lapok száma ahhoz kevés, hogy megbízható képet alkossunk az átlagos regionális határmagnitúdóról, mert ez nagyon érzékenyen függ az észlelőtől, tapasztaltságától, az aktuális időjárástól és egyéb kiszámíthatatlan paraméterektől.

Budapesti helyzetkép a Normafától, 1994 januárjában. A város fölött lebegő szennyezésen fokozottan szóródik a közvilágítás többletténye (fotó: Mizser A.)

Sajnos bizonyossággal állíthatjuk, hogy Budapesten a téli Tejút meghalt (egyetlen pozitív észlelés sem érkezett). A többi nagyváros esetében is csak néha látszik a Folytatás a 22. oldalon!